

समृद्ध समाज

SAMRIDDHA SAMAJ NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

वर्ष १७ अङ्क- १२६ २०८२ चैत १५ गते आइतबार 29 March 2026, Sunday - पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५/-

हामी नयाँ आकारमा

समृद्ध समाज राष्ट्रिय दैनिक मकवानपुरको लोकप्रिय दैनिक समाचारपत्र हो। हाम्रा पाठक, लेखक, विज्ञापनदाता, शुभेच्छुकहरू माफ हामीले आजबाट ब्रोडसिट आकारमा प्रकाशन सुरु गरेका छौं। छाप पत्रकारितामा पछिल्लो समय चुनौती बढ्दो छ। तर, हामी छाप पत्रकारितालाई आम पाठक सामु विश्वसनीय र प्रभावकारी माध्यमको रूपमा स्थापित गर्ने प्रयासमा छौं। छाप पत्रकारितालाई विश्वसनीय र प्रभावकारी बनाउने अभियानमा हामी हाम्रा पाठकबाट सल्लाह, सुझाव र प्रतिक्रियाको अपेक्षा गर्दछौं। नयाँ आकारले हाम्रा पाठकहरूलाई हामीप्रति अझ बढी आकर्षित गर्ने आशा राखेका छौं।

सम्पादक।

पूर्वप्रधानमन्त्री ओली र पूर्वगृहमन्त्री लेखक पत्राउ

पूर्वप्रधानमन्त्री ओली र पूर्वगृहमन्त्री रमेश लेखक।

समाज संवाददाता
हेटौडा : नेपालका पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र पूर्वगृहमन्त्री रमेश लेखकलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। गत भदौ २२ र २४ गते जेनजी आन्दोलनका बेला प्रधानमन्त्री ओली र गृहमन्त्री लेखक थिए। जेनजी आन्दोलनको घटनाबारे छानविन गर्न बनेको गौरीबहादुर कार्की संयोजकत्वको समिति तयार पारेको प्रतिवेदनको सिफारिसको आधारमा प्रहरीले ओली र कार्कीलाई पक्राउ गरेको बताइएको छ।

पूर्वप्रधानमन्त्रीहरू प्रहरी नियन्त्रणमा रहे पनि फौजदारी जाहेरीको अनुसन्धानका सिलसिलामा पक्राउ परेका थिएनन्। तीन दिनअघि मिडियाहरूमा सार्वजनिक भएको जर्जबुफ आयोगको प्रतिवेदनमा पूर्वप्रधानमन्त्री ओली, तत्कालीन गृहमन्त्री रमेश लेखक, पूर्वप्रहरी महानिरीक्षक चन्द्रकुवेर खाण्डे लगायतमाथि मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को दफा १२२ को कसुर गरेको आरोपमा पक्राउ गरेको हो। उक्त दफामा 'हेलचक्र्याई गरी ज्यान मान नहुने' भन्ने व्यवस्था छ। हेलचक्र्याईपूर्वक कसैको ज्यान माने काम गरेमा ३ वर्षसम्म कैद र ३० हजार रूपैयासम्म जरिवाना हुनसक्छ। नवनिर्वात प्रधानमन्त्री बालेन शाहले शपथ लिएको केही घण्टाभित्रै बसेको मन्त्रिपरिषद बैठकले सुरक्षाकर्मीहरू बाहेकका हकमा गौरीबहादुर कार्की नेतृत्वको आयोगले पेश गरेको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरेको थियो।

महान्यायाधीशको कार्यलय सम्वद्ध स्रोतका अनुसार, केही मृतक र घाइतेका परिवारले पेश गरेको जाहेरीलाई प्रहरीले ओलीलाई पक्राउ गर्ने आधार बनाएको हो। पक्राउ परेका एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली त्रिवि शिक्षण अस्पताल (टिचिड अस्पताल) मा उपचार भइरहेको छ। शनिवार विहान पक्राउ परेपछि स्वास्थ्य परीक्षण गर्न उनलाई अस्पताल लगेको थियो। आकस्मिक कक्षमा प्रारम्भिक केही परीक्षण गरिएपछि चिकित्सकको सल्लाह अनुसार नै भर्ना गरिएको थियो। ओली अहिले एनेक्स वान'को ५०१ बेडमा उपचाररत छन्। थप स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने काम भइरहेको छ। उपचारमा संलग्न एक चिकित्सकका अनुसार ओलीको स्वास्थ्य अवस्थाबारे अहिले विभिन्न शारीरिक परीक्षण भइरहेका छन्। ओलीलाई मिर्गौला र मूत्र रोग विशेषज्ञ टोलीले निगरानीमा राखेर उपचार गरिरहेका छन्। 'विहान अस्पताल आउदा उहाँको मूत्रको चाल बढेको थियो', ती चिकित्सकले भने, 'पेट पनि दुखेको भन्नु भएको थियो'।

एक्सरे गर्दा भने पेटमा ढुंगा रहेको पाइएको ती चिकित्सकले बताए। उक्त ढुंगाका कारण पेट दुखेको हुनसक्ने ती चिकित्सकले बताउँछन्। अहिले पेट रोग विशेषज्ञ हेरिरेका छन्। मूत्रको अवस्था बुझ्न 'इको' परीक्षण गरिएको छ। मिर्गौलासम्बन्धी जाँच पनि भइरहेको छ।

ओलीलाई भक्तपुरको गुण्डुवाट पक्राउ गरिएको हो भने लेखकलाई भक्तपुरको कटुजेवाट पक्राउ गरिएको छ। ओली र लेखकको पक्राउको विषयले राजनीतिक तरंग उत्पन्न भएको छ। शनिवार विहानै ओली र लेखकलाई पक्राउ गरिएको हो। अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुका एसएपी सन्तोष खड्का नेतृत्वको टोली ओली निवास प्रवेश गरेको थियो। ओलीलाई पक्राउ गर्न शुरुवात रातिदेखि नै प्रहरी टोली ओली निवास गुण्डु पुगेको थियो। भदौ २२ गतेको जेनजी आन्दोलनमा १९ जनाको ज्यान जाने घटनामा संलग्न भएको आरोपको अनुसन्धानका लागि भन्दै प्रहरीले ओली र लेखकलाई पक्राउ गरेको हो। नेपालको इतिहासमा मुलुकको कार्यकारी प्रमुख ज्यानमुद्दामा पक्राउ परेको यो पहिलो घटना हो। यसअघि कतिपय अवस्थामा राजनीतिक प्रकृतिका घटना र प्रदर्शनमा

प्रमाणिकरण नहुँदै गृहमन्त्री सुदन गुरुङले भदौ २३ को घटनामाथि अनुसन्धान गर्न प्रहरीलाई निर्देशन दिएका थिए। त्यसपछि आयोगको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको निर्णय कार्यान्वयन र त्यसपछिको पत्राचारका कागजात तयार गर्न कानून सचिव पारश्वर ढुंगाना रातभर खटिएका थिए।

महत्त्वपूर्ण विषयमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सम्पत्ति छानविन रहेको छ। सरकारले १५ दिनभित्र एक अधिकारसम्पन्न 'सम्पत्ति छानविन समिति' गठन गर्ने घोषणा गरेको छ। उक्त समितिले २०४८ सालदेखि हालसम्म सार्वजनिक पद धारण गरेका प्रमुख राजनीतिक पदाधिकारी र उच्चपदस्थ कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण सङ्कलन, प्रमाणीकरण र छानविन गर्नेछ। भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलता अपनाउँदै 'जोखिममा आधारित रेड फ्ल्याग' प्रणाली लागु गरी शंकास्पद कारोबारको स्वर्चालिक पहिचान गरिने उल्लेख छ। त्यस्तै प्रशासनिक खर्च घटाउन सरकारले सङ्घीय मन्त्रालयको कम्प्युटर १७ मा फाँटे निर्णय गरेको छ। हाल कायम रहेका मन्त्रालयहरूको सङ्ख्या पुनरावलोकन गरी ३० दिनभित्र नयाँ कार्यविभाजन नियमावली संशोधन गरिनेछ। साथै, सार्वजनिक प्रशासनमा रहेको दलीय ट्रेड युनियन खारेज गर्ने र

जम्मु-कश्मिरमा हिमपहिरो सात जनाको मृत्यु

काठमाडौं : भारतको जम्मु-कश्मिरमा हिमपहिरोमा परी सात जनाको मृत्यु भएको छ। श्रीनगर-लेह राजमार्गमा पर्ने जोजिला दर्रा (पहाडको बीचबाट जाने बाटो) नजिकै हिमस्खलन हुँदा सात जनाको मृत्यु भएको हो। दुर्घटनामा परी अन्य पाँच जना घाइते भएका छन्। समाचार एजेन्सी पीटीआईका अनुसार शुरुवात दिउँसो जोजिला दर्रामा जियो च्याइन्ट र मिनीमार्गको भागमा हिमपहिरो गएको थियो। यो जम्मु-कश्मिर र लद्दाख जोड्ने राष्ट्रिय राजमार्ग हो। हिमस्खलनले कयौँ गाडीहरू हिउँमा फसेका थिए। 'उचाइमा रहेको बाटो भएर गाडीहरूको आवागमन भइरहेको थियो', बीबीसीको समाचारमा भनिएको छ, 'त्यही समयमा ठूलो मात्रामा हिउँ तल खस्यो र कयौँ गाडीहरू पुगिए।' *स्रोत : अनलाइनखबर।*

एसईई नतिजा सुधार गर्न विद्यालयहरूको संघर्ष

जलीलाया सापकोटा
हेटौडा : मकवानपुर जिल्लामा अघिल्लो वर्ष माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) को नतिजा शून्य भएका विद्यालयहरूले यस वर्ष नतिजामा सुधार ल्याउन संघर्ष गरिरहेका छन्। जिल्लामा एसईईमा शून्य नतिजा प्राप्त गर्ने विकट क्षेत्रका ७ वटा विद्यालयहरूलाई नतिजा सुधारका लागि दबाव आएपछि संघर्ष गरिरहेका हुन्। जिल्लाको विकट मानिएको राक्सिराङ गाउँपालिका-४ स्थित कालिका माविबाट २ जना, राक्सिराङ-८ स्थित श्री माध्यमिक विद्यालयबाट १७ जना र राक्सिराङ-६ स्थित प्रजा जागृति माविबाट २९ जना विद्यार्थी एसईईमा सामेल भएकोमा शून्य नतिजा आएको थियो। बकैया गाउँपालिका-२ स्थित कालिका माविबाट २३ जना र बकैया-१० स्थित प्रसिद्ध माविबाट १५ जना एसईईमा सहभागी भए पनि शून्य नतिजा आएको थियो। जिल्लाको याहा नगरपालिका-७, आग्रास्थित सुन्दरीदेवी माविबाट ८ जना र मनहरी गाउँपालिका-२ स्थित सीता माविबाट २० जना सहभागी भएकोमा शून्य नतिजा प्राप्त भएको थियो।

अपेक्षा नराखेको बताउँछन्। नतिजा शून्य आएका अधिकांश विद्यालयहरू विकट स्थानमा रहेको र विद्यालयहरूमा विषयगत शिक्षक नरहेका कारण विद्यार्थीले विषयवस्तुको राम्रो ज्ञान पाउन सकेका छैनन्। हालसम्म माध्यमिक तहको शिक्षक दरबन्दी नै नरहेको कारण प्राथमिक तहका शिक्षकहरूले १० सम्म अध्यापन गर्दै आइरहेको श्री माध्यमिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक रामबहादुर राउत बताउनुहुन्छ। उहाँको विद्यालयमा १२ जना शिक्षकमध्ये बालबालिकासमा १ जना, निमावि राहत ३ जना, प्रावि तहका स्थायी शिक्षक ४ जना, प्राविकै राहत १ र प्राविकै अस्थायी १ जना रहेका छन्।

बकैयास्थित कालिका माविका प्रधानाध्यापक सुकराम स्याङ्तान पनि स्थानीय तहले पटक-पटक अनुगमन गर्दै चेतावनी दिने गरेको तर सुधारका लागि कुनै समन्वय नगरेको आरोप लगाउनुहुन्छ। यस विद्यालयबाट विद्यालय छाड्ने बालबालिकाको संख्या उच्च भएपनि यसलाई कम गर्न कुनै कदम पालिकाले नचालेको उहाँको भनाइ छ। यस वर्ष ८ जना विद्यार्थी एसईईमा सहभागी हुँदैनन्। यसपटक भने विशेष कक्षासहितको पठनपाठन सञ्चालन भएकोले केहीको नतिजा राम्रो आउने विद्यालयको अपेक्षा छ। अभिभावकहरूमा बालबालिकाको शिक्षाप्रति कुनै चासो नदेखिएको उहाँको अनुभव छ।

बुधबारे बालसाहित्य

यो स्तम्भमा हामी विद्यार्थीको परिचय, विद्यार्थीका रचना, घरमा अभिभावक र बालबालिका अध्ययन गर्ने गरेको तस्वीर, अन्तर्वाता समावेश गर्नेछौं। आशा छ हामीले विद्यार्थीलाई अध्ययन र लेखनमा प्रेरित गर्न सकारात्मक योगदान गर्न सक्नेछौं।

सम्पादक

बालेन सरकारको १०० बूँदे 'शासकीय सुधार कार्यसूची' सार्वजनिक

काठमाडौं : प्रधानमन्त्री बालेन शाह (बालेन) को नेतृत्वमा गठित नयाँ सरकारले आफ्नो कार्यदिशा स्पष्ट पार्दै १०० बूँदे 'शासकीय सुधार कार्यसूची' सार्वजनिक गरेको छ। शुरुवात बसेको मन्त्रिपरिषदको पहिलो बैठकले संवीकृत गरेको उक्त कार्यसूची शनिवार विस्तृत रूपमा सार्वजनिक गरिएको हो। जेन-जी आन्दोलन र २९ फागुनको जनादेशपछि गठित सरकारले सुशासन, प्रशासनिक पुनर्संरचना र जनजीविकामा प्रत्यक्ष सुधार ल्याउने गरी महत्वाकांक्षी योजना अघि सारेको छ। कार्यसूचीको

महत्त्वपूर्ण विषयमा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सम्पत्ति छानविन रहेको छ। सरकारले १५ दिनभित्र एक अधिकारसम्पन्न 'सम्पत्ति छानविन समिति' गठन गर्ने घोषणा गरेको छ। उक्त समितिले २०४८ सालदेखि हालसम्म सार्वजनिक पद धारण गरेका प्रमुख राजनीतिक पदाधिकारी र उच्चपदस्थ कर्मचारीहरूको सम्पत्ति विवरण सङ्कलन, प्रमाणीकरण र छानविन गर्नेछ। भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलता अपनाउँदै 'जोखिममा आधारित रेड फ्ल्याग' प्रणाली लागु गरी शंकास्पद कारोबारको स्वर्चालिक पहिचान गरिने उल्लेख छ। त्यस्तै प्रशासनिक खर्च घटाउन सरकारले सङ्घीय मन्त्रालयको कम्प्युटर १७ मा फाँटे निर्णय गरेको छ। हाल कायम रहेका मन्त्रालयहरूको सङ्ख्या पुनरावलोकन गरी ३० दिनभित्र नयाँ कार्यविभाजन नियमावली संशोधन गरिनेछ। साथै, सार्वजनिक प्रशासनमा रहेको दलीय ट्रेड युनियन खारेज गर्ने र

प्रमाणीकरण र छानविन गर्नेछ। भ्रष्टाचारविरुद्ध शून्य सहनशीलता अपनाउँदै 'जोखिममा आधारित रेड फ्ल्याग' प्रणाली लागु गरी शंकास्पद कारोबारको स्वर्चालिक पहिचान गरिने उल्लेख छ। त्यस्तै प्रशासनिक खर्च घटाउन सरकारले सङ्घीय मन्त्रालयको कम्प्युटर १७ मा फाँटे निर्णय गरेको छ। हाल कायम रहेका मन्त्रालयहरूको सङ्ख्या पुनरावलोकन गरी ३० दिनभित्र नयाँ कार्यविभाजन नियमावली संशोधन गरिनेछ। साथै, सार्वजनिक प्रशासनमा रहेको दलीय ट्रेड युनियन खारेज गर्ने र

ITALIAN BARISTA BAR ACADEMY

ADMISSION OPEN

SUSHI & BARISTA TRAINING

Build Your Professional Career With Us!

- SUSHI TRAINING**
 - ✓ Nigiri, Maki, Sashimi Techniques
 - ✓ Knife Skills & Hygiene
 - ✓ Professional Plating
 - ✓ Complete Practical Training
- BARISTA TRAINING**
 - ✓ Espresso Extraction Mastery
 - ✓ Cappuccino, Latte, Flat White
 - ✓ Latte Art Practice
 - ✓ Coffee Theory & Machine Handling

New Batch Starting Soon
Limited Seats Available • Certificate Provided

Hetauda-04, School Road, Makwanpur
9802944001 | 9822249969

बुधबारे बालसाहित्य

यो स्तम्भमा हामी विद्यार्थीको परिचय, विद्यार्थीका रचना, घरमा अभिभावक र बालबालिका अध्ययन गर्ने गरेको तस्वीर, अन्तर्वाता समावेश गर्नेछौं। आशा छ हामीले विद्यार्थीलाई अध्ययन र लेखनमा प्रेरित गर्न सकारात्मक योगदान गर्न सक्नेछौं।

सामाजिक रेडियो रेडियो विकास

बालबालिकालाई मैत्रीपूर्ण वातावरणमा पढ्न, लेख्न सिकाउन अभिभावक जिम्मेवार बनीं।

सम्पादकीय

बालेन युगको सुरुवात

अविश्वामित्र अधिकारी

गत फागुन २१ गतेको निर्वाचनमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले बालेन्द्र (बालेन) साहलाई भावी प्रधानमन्त्रीको रूपमा घोषणा गरेपछि मुलुकको चुनौती माहिले एकदमै तातिएको थियो। निर्वाचनमा उत्रेदेखि नै मनेमन्त्रालय गर्ने अघिल्लो दिन (माघ ५ गते) जनकपुरमा रास्वपाले गरेको सभामा मधेशी मुलका बालेनले सतबोधन गरेपछि पुरै मधेशमा नयाँ राजनीतिक तरङ्ग छायो। "अबकी बार बालेन सरकार" भन्ने नाराले मधेश प्रदेशका ८ जिल्लाका ३२ निर्वाचन क्षेत्रमध्ये ३० वटामा रास्वपाका उत्रेदेखि विजयी भए। ७५-५५ बाट नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओलीलाई भारी मतान्तरले पराजित गरेका बालेनलाई "क्रैज"का कारण रास्वपाले १८२ सिट जितेर बालेनलाई प्रधानमन्त्री बनाएपछि मुलुकमा बालेन युगको सुरुवात भएको छ।

चैत १३ गते राष्ट्रपतिले प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त गरेलगत्तै सपथग्रहण गरेर १४ जनालाई मन्त्री बनाएपछि बालेनको मन्त्रिपरिषद् बैठक बसेको थियो। बैठकले सरकारको प्रवक्ता तोकनुका साथै शासनकीय सुधारका लागि १०० वटा कार्य स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको थियो। बैठकले जेजजी आन्दोलनको बारेमा गौरीबहादुर कार्की आयोगले दिएको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्नेसमेत निर्णय गरेको थियो। सरकारले प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गर्नेवित्तिकै आयोगको सिफारिसमोजिम पूर्वप्रधानमन्त्री केपी ओली र पूर्वजुहमन्त्री रमेश लेखकलाई पक्राउ गरिएको छ। शनिबार सबै ओली र लेखक पक्राउ गरेर "एक्सन"मा आएको बालेन सरकारविरुद्ध एमाले सरकारले उठाएको उत्रिएको छ। सरकार प्रतिशोधमा उत्रिएको भन्दै एमालेले ओलीलाई तत्काल रिहा गर्नुपर्ने माग गर्दै काठमाडौंलगायत देशका विभिन्न ठाउँमा प्रदर्शन गरेको छ।

बालेन प्रधानमन्त्री बनेसँगै हजुरबा पुस्ताले चलाउँदै आएको देश नाति पुस्तामा आएको छ। पुराना राजनीतिक दलहरूले सत्ताको आगबन्डा गर्दै पालेपालो सरकार सञ्चालन गरेर बेथिति र विरगति बढाएको भन्दै निर्वाचनमा आम नागरिकले नयाँ र वैकल्पिक शक्तिको रूपमा उदाएको रास्वपा र बालेनको पक्षमा मतदान गरेका हुन्। विगतमा केपी ओली नेतृत्वको सरकारले रास्वपा समापित तथा तत्कालीन जुहमन्त्री रवि लामिछानेलाई प्रतिशोधपूर्ण तरिकाले सहकारी ठगीसमेत गरी मुद्दा लगाएको बढी अहिले रास्वपाले सरकारले लिइएको कतिपयको बुझाइ छ। जेजजी आन्दोलनमा अत्यधिक बल प्रयोग गरी प्रदर्शनमा उत्रिएका युवा विद्यार्थीको हत्या गरिएकोले तत्कालीन प्रधानमन्त्री ओली र जुहमन्त्री लेखकलाई आयोगले दोषी ठहर गर्दै फौजदारी अभियोगमा कारबाही गरी सिफारिस गरेका कारण त्यसको कार्यान्वयन गरेको सरकारको दावी छ।

अष्टाचार र बेथितिबिरुद्ध कडाइरूपमा प्रस्तुत हुनुपर्ने अहिलेको सरकारको पहिलो काम हो। जेजजी आन्दोलनको माग र मर्मलाई बालेन सरकारले आत्मसात गर्नका लागि पनि मुलुकमा विद्यमान तमाम बेथिति रोक्नु आवश्यक छ। यसका लागि सरकारले थुप्रै अष्टाचारका फाइल खोल्ने आशा र विश्वास आम नागरिकमा छ। प्रधानमन्त्री बनेको २४ घण्टा पनि नहुँदै पूर्वप्रधानमन्त्री पदम नेकपा एमाले अध्यक्ष ओलीलाई पक्राउ गरेर सरकारले चाह्यो भने जे पनि गर्न सक्छ भन्ने सन्देश बालेन सरकारले दिएको छ। सरकारको यो कामले कानुनविपरित काम गर्ने जोसुकैलाई पक्राउ गरी अनुसन्धान गर्न सकिने तथ्य प्रमाणित गरेको छ। बालेन युगको सुरुवातसँगै सत्ता र शक्तिको आडमा विभिन्न अपराध र अष्टाचारका आरोपीहरूबारे अनुसन्धानसमेत नहुने अवस्थाको अन्त्य हुने आशा जगाएको छ। सरकारले सबै अष्टाचारका मुद्दाका आरोपीहरूलाई यसैगरी पक्राउ गरेर अनुसन्धान गर्ने र दोषीलाई कडा कारबाही गर्ने हो भने आगामी दिनमा अष्टाचार स्वतः कम हुने निश्चित छ।

महत्वपूर्ण फोन नम्बरहरू

Table with 2 columns: Category (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी, ट्राफिक प्रहरी, बडा प्रहरी, पशुपतिनगर इलाका, मन्हरी इलाका, भीमफेदी इलाका, फाल्गु इलाका, फापरबारी इलाका, चित्लाङ इलाका) and Contact Information (वार्डन १०१, बालबालिका खोजतलास केन्द्र, बाल हेल्पाइन, हेल्पो सरकार, नेपाल टेलिकम, एम्बुलेन्स, नेपाल विद्युत प्राधिकरण).

तपाईंको राशिफल

पं. ज्योतिष: तोयानाथ सुवेदी
तुलसी मेडिकल हल, हेटौँडा-८, कमाने
सम्पर्क: ९७४५०२६५५
मेघ: मान-प्रतिष्ठा बढाउन सकिने समयको योग रहेको छ।
वृष: साथीभाइले महत्वपूर्ण काममा सहयोग गर्ने समय छ।
मिथुन: बुद्धि र विवेकको प्रयोगले काममा पूर्णता प्राप्त होला।
कर्कट: लगावशीलताले प्रतिष्ठा प्राप्ती योग रहने समय छ।
सिंह: अधिकार प्राप्तीका लागि गरिएको काममा सफलता प्राप्ती।
कन्या: बोलीलाई नियन्त्रण गर्दा विशेष लाभकारक रहला।
तुला: आनन्द र रमणीयताका लागि समय स्वर्ण हुने समय छ।
वृश्चिक: बन्दव्यापार र कारोबारका क्षेत्रमा ठिकै रहला।
धनु: सानपान र मनोरञ्जनका लागि राख्ने समय छ।
मकर: धरायसी समस्याका बारेमा समय बित्ला।
कुम्भ: सार्वजनिक स्थानहरूको भ्रमणमा समय व्यतित होला।
मीन: धार्मिक तथा सामाजिक काममा सक्रिय भइने छ।

आशाको केन्द्र बालेन सरकार

यूवाको काँधमा देश

पृष्ठभूमिमा नवयुवाहरूले आफ्नो ज्यानको बाजी लगाएर भाद्र २३/२४ मा ठूलो उथलपुथल ल्याए, जसको परिणामस्वरूप निर्वाचन भयो र नयाँ सरकार बनेको छ।

अब यो सरकारलाई काम गर्न कुनै अवरोध छैन। काम गर्न आँट, साहस र क्षमता चाहिन्छ। जनताले यो सरकार भरो हो भन्ने महसूस गरेको दिन सरकार सफल हुनेछ। बालेन सरकारका चुनौतिहरू पनि थुप्रै छन्। कार्की आयोगको प्रतिवेदनलाई नयाँ सरकारले कसरी कार्यान्वयन गर्छ भन्ने महत्वपूर्ण विषय हो। दोषी देखिएकाहरूले उन्मुक्ति पाउनु हुँदैन। ७७ जनले सहाय प्राप्त गरेका छन्, उनीहरू र तिनका परिवारले न्याय पाउनु अत्यन्त आवश्यक छ।

कार्की आयोगको विषयमा भर्खर सरकारले आन्दोलनबारे बनेको जर्जवृक्ष आयोगको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरेको छ। कार्यान्वयन गर्दा सुरक्षा संयन्त्रको सिफारिस समिति गठन गरी सो को सिफारिस बमोजिम गर्ने र अन्यको हकमा प्रतिवेदन बमोजिम गर्न तत्काल तत्-तत् संयन्त्रलाई निर्देशन दिने निर्णय गरेको थियो र सो कार्की आयोगको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा वर्तमान सरकार गठन भएको २४ घण्टा नबित्दै देखिएको सक्रियता स्वयम्भूमा महत्वपूर्ण सन्देश बनेको छ। पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र पूर्वजुहमन्त्री रमेश लेखकलाई पक्राउ गरिनु भनेको विगतमा जरा गाडेर बसेको दण्डहीनताको संस्कार अत्यन्तफको संकेत पनि हो। यसले सरकार कसैलाई पनि उन्मुक्ति नदिए, चाहे ऊ उच्च राजनीतिक पदमा पुगेको किन नहोस् भन्ने स्पष्ट सन्देश दिएको छ। यदि सरकार पूर्वप्रधानमन्त्री र जुहमन्त्रीसम्म पुग्न सक्छ भने प्रशासनिक तहका कर्मचारी वा अन्य प्रभावशाली व्यक्तिको हकमा पनि कारबाहीको दायराभित्र ल्याउन सक्ने अपेक्षा स्वाभाविक रूपमा बढेको छ।

त्यस्तै विगतका भ्रष्टाचारका फाइलहरू खोल्नुपर्छ र २०४६ पछिका सार्वजनिक पदमा

रहेका सबैको सम्पत्ति छानविन हुनुपर्छ। सुशासनको प्रत्याभूति दिन आवश्यक ऐन, जसको परिणामस्वरूप निर्वाचन भयो र नयाँ सरकार बनेको छ। अब यो सरकारलाई काम गर्न कुनै अवरोध छैन। काम गर्न आँट, साहस र क्षमता चाहिन्छ। जनताले यो सरकार भरो हो भन्ने महसूस गरेको दिन सरकार सफल हुनेछ। बालेन सरकारका चुनौतिहरू पनि थुप्रै छन्। कार्की आयोगको प्रतिवेदनलाई नयाँ सरकारले कसरी कार्यान्वयन गर्छ भन्ने महत्वपूर्ण विषय हो। दोषी देखिएकाहरूले उन्मुक्ति पाउनु हुँदैन। ७७ जनले सहाय प्राप्त गरेका छन्, उनीहरू र तिनका परिवारले न्याय पाउनु अत्यन्त आवश्यक छ।

कार्की आयोगको विषयमा भर्खर सरकारले आन्दोलनबारे बनेको जर्जवृक्ष आयोगको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने निर्णय गरेको छ। कार्यान्वयन गर्दा सुरक्षा संयन्त्रको सिफारिस समिति गठन गरी सो को सिफारिस बमोजिम गर्ने र अन्यको हकमा प्रतिवेदन बमोजिम गर्न तत्काल तत्-तत् संयन्त्रलाई निर्देशन दिने निर्णय गरेको थियो र सो कार्की आयोगको प्रतिवेदन कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा वर्तमान सरकार गठन भएको २४ घण्टा नबित्दै देखिएको सक्रियता स्वयम्भूमा महत्वपूर्ण सन्देश बनेको छ। पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र पूर्वजुहमन्त्री रमेश लेखकलाई पक्राउ गरिनु भनेको विगतमा जरा गाडेर बसेको दण्डहीनताको संस्कार अत्यन्तफको संकेत पनि हो। यसले सरकार कसैलाई पनि उन्मुक्ति नदिए, चाहे ऊ उच्च राजनीतिक पदमा पुगेको किन नहोस् भन्ने स्पष्ट सन्देश दिएको छ। यदि सरकार पूर्वप्रधानमन्त्री र जुहमन्त्रीसम्म पुग्न सक्छ भने प्रशासनिक तहका कर्मचारी वा अन्य प्रभावशाली व्यक्तिको हकमा पनि कारबाहीको दायराभित्र ल्याउन सक्ने अपेक्षा स्वाभाविक रूपमा बढेको छ।

त्यस्तै विगतका भ्रष्टाचारका फाइलहरू खोल्नुपर्छ र २०४६ पछिका सार्वजनिक पदमा रहेका सबैको सम्पत्ति छानविन हुनुपर्छ। सुशासनको प्रत्याभूति दिन आवश्यक ऐन, जसको परिणामस्वरूप निर्वाचन भयो र नयाँ सरकार बनेको छ। अब यो सरकारलाई काम गर्न कुनै अवरोध छैन। काम गर्न आँट, साहस र क्षमता चाहिन्छ। जनताले यो सरकार भरो हो भन्ने महसूस गरेको दिन सरकार सफल हुनेछ। बालेन सरकारका चुनौतिहरू पनि थुप्रै छन्। कार्की आयोगको प्रतिवेदनलाई नयाँ सरकारले कसरी कार्यान्वयन गर्छ भन्ने महत्वपूर्ण विषय हो। दोषी देखिएकाहरूले उन्मुक्ति पाउनु हुँदैन। ७७ जनले सहाय प्राप्त गरेका छन्, उनीहरू र तिनका परिवारले न्याय पाउनु अत्यन्त आवश्यक छ।

१९२४ देखि १९२९ सम्म राष्ट्रपति रहँदा उनले पत्रकारसँग अत्यन्त श्रम बोले। सार्वजनिक मञ्चमा पनि थोरै शब्द मात्र प्रयोग गर्ने उनी काममा विश्वास गर्थे। फलस्वरूप, उनको कार्यकालमा अमेरिकी अर्थतन्त्रले ठूलो फड्को मारेको थियो।

नेपालमा पनि त्यस्तै नवोली काम गर्ने व्यक्तिका रूपमा बालेन शाहलाई हेरिएको छ। त्यसैले जनताको अपेक्षा दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको छ। शिक्षा स्वास्थ्यको सुनिश्चितता, रोजगारी सिर्जना, सेवा प्रवाहमा सरलता, डिजिटलवाइजेशन, जून वाचापत्रमा उल्लेख छ। ति कार्यान्वयन जाओस्। विकृतिको पहाड नै छ। त्यसलाई न्यूनीकरण गर्दै अघि बढ्नु जरुरी छ। त्यसैले काम चुनौतिपूर्ण नै छ। नेपाली जनताले मत बदलेका हुन्, पार्टी होइन। तसर्थ जनताको मत जित्ने गरी काम गर्नुपर्छ। प्रधानमन्त्री भएपछि सरकारले उदाहरणका रूपमा केही सम्भावित सुधारका काम अघि बढाएको देखिन्छ। जसमा संघीय निजामती सेवा ऐन ५ दिनेसमेत संसदमा पेश गर्ने, अनलाइन सरुवा प्रणाली ३० दिनेसमेत लागू गर्ने, राष्ट्रिय परिचयपत्रसँग पासपोर्ट आकृति १५ दिनेसमेत अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धलाई गुनासाहरू ७ दिनेसमेत समाधान गर्ने जस्ता योजना रहेका छन्। पहिलो मन्त्रिपरिषद् बैठकबाटै व्यापक सुधारका कार्यक्रम घोषणा गर्ने तयारी रहेको छ। जस अनुसार उनले कम्तिमा ५० वटा ठोस सुधारका योजना सार्वजनिक गर्ने लक्ष्य लिएका छन्। त्यस्तै अर्थमन्त्रीले पनि पदभार ग्रहण गरे लगत्तै राज्य अनुसन्धान विभागसहित १५ ऐन खारेज गर्ने पहिलो निर्णय गरेका छन्। निजी क्षेत्रको सुभाबलाई दृष्टिगत गरेर अर्थतन्त्रमा व्यापक सुधार गर्ने लक्ष्य देखिन्छ। तसर्थ सरकासँग जनताको भरोसा छ। भर्खर सरकार राम्रो, सरकारको लक्षण सही दिशातर्फ जाइँदछ। राम्रो कामको जनताले पनि साथ र समर्थन दिनु पर्छ, सरकारले पनि जनताको बलमा परिवर्तनलाई साध्य बनाउनुपर्छ। अस्तु ॥

शासकीय स्वरूप र चुनौतिहरू

शासकीय स्वरूप सफल हुन सक्दैन। अहिले नेपाली जनतामा देखिएको सबैभन्दा ठूलो आशंका संघीय प्रणालीको प्रदेश संरचनामाथि छ, जहाँ अधिकांश विकास योजनाहरू 'भेटिङ'मा सञ्चालन हुन्छन्। संघ र प्रदेशमा मात्र होइन, स्थानीय सरकारमा पनि सुशासनको अभाव खड्किएको छ।

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको २०८१/८२ को वार्षिक प्रतिवेदनले पनि स्थानीय तहमा अधिल्ला वर्षहरूको तुलनामा बेरुजुको अंक बढ्दै गएको उल्लेख गरेको छ। ७५३ स्थानीय तहमध्ये अधिकांशमा आर्थिक कार्यविधि पालना गरिएको र प्रमाण विना खर्च गरिएको पाइएको छ। बजेट विनियोजन र खर्च गर्दा प्रचलित कानून र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको उल्लंघन गरिएको र प्रमाण विना खर्च गरिएको पाइएको छ। बजेट विनियोजन र खर्च गर्दा प्रचलित कानून र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको उल्लंघन गरिएको र प्रमाण विना खर्च गरिएको पाइएको छ।

नेपालमा २०६२/०६३ को जनआन्दोलन हुनुभन्दा अघिसम्म शासन केवल 'हुकुम' र 'अदेश'को भरमा चल्थ्यो, जहाँ नागरिकहरू रैती मात्र थिए। तर, नेपाली जनताको बलिदानपूर्ण संघर्षले यो पृष्ठभूमि बदलियो। आज शासन केवल एउटा सरकारी संरचना मात्र होइन, यो त नागरिकको 'जीवनपद्धति' र 'आत्मसम्मान'सँग जोडिएको विषय बनेको छ। यही पृष्ठभूमिमा उभिएर प्रजातान्त्रिक शासकीय स्वरूप र यसका मूलभूत स्तम्भहरूलाई यसरी नियाल्न सकिन्छ:

१. प्रजातान्त्रिक शासन व्यवस्था: यो त्यस्तो शासन प्रणाली हो, जसमा शक्ति जनताबाट सिर्जना हुन्छ र जनताको सहमति तथा भागीदारीमा सञ्चालित हुन्छ। यसमा नागरिकहरूलाई निर्णय प्रक्रियामा प्रत्यक्ष वा प्रतिनिधिमाफत संलग्न गराइन्छ, जसले गर्दा सरकार जवाफदेही, पारदर्शी र समावेशी बन्छ। यस व्यवस्थामा नागरिकहरूले आफ्ना प्रतिनिधि स्वतन्त्र रूपमा छनोट गर्ने अधिकार पाउँछन् र ती प्रतिनिधिहरूले जनहितका लागि शासन सञ्चालन गर्छन्। प्रजातन्त्रले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता, कानुनी शासन, मानव अधिकारको संरक्षण र उत्तरदायी सरकारको सुनिश्चितता गर्दछ। यसका प्रमुख विशेषताहरूमा स्वतन्त्र तथा निष्पक्ष निर्वाचन, शक्ति पृथकीकरण, न्यायको शासन, बहुदलीय प्रणाली, सशक्त नागरिक समाज, मिडिया स्वतन्त्रता र पारदर्शिता पर्दछन्।

सिद्धान्त र व्यवहारको साइल: नेपालको सन्दर्भमा प्रजातान्त्रिक स्वरूप कामजमा जति सुन्दर देखिन्छ, व्यवहारमा उतार्ने

त्यति नै चुनौतीपूर्ण देखिन्छ। दलहरूबीचको भागबन्डा, शक्ति सन्तुलन मिलाउन नसक्नु र शीर्ष नेताहरूको कुर्सी मोहका कारण सरकार फेरबदल भइरहने प्रवृत्तिले नीतिगत निरन्तरतामा बाधा पुऱ्याएको छ। यसले राष्ट्रको दिगो विकासमा प्रत्यक्ष असर गरेको छ। वितरणमुखी विकास आयोजनाका कारण नेताहरूमा वैचारिक क्षय देखिएको छ। भ्रष्टाचार र नातावादले प्रजातन्त्रको फल आम जनतासम्म पुग्न दिइरहेको छैन। संघीयतामा सिर्जना गरिएका अनेकौं राजनीतिक नियुक्ति र तीन तहका सरकारबीचको नीतिगत अस्पष्टताले खर्च बढाएको छ। दुर्गमका जनताले अर्को पनि प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार र विद्यालय तहकै शिक्षाका लागि संघर्ष गर्नुपर्ने अवस्था यथावत छ।

उदारवादी प्रजातन्त्रले नागरिकलाई 'मतदानको अधिकार' त दियो, तर 'खानाको सुनिश्चितता' गर्न सकेन। औपचारिक स्वतन्त्रताले मात्रै भोको पेट भरिँदैन भन्ने कटु यथार्थ नै मार्क्सवादी चिन्तनको प्रस्थानबिन्दु हो। जब प्रजातन्त्रले केवल मुटुभर पुँजीपतिहरूको स्वार्थ रक्षा गर्न थाल्यो, तब वास्तविक सामूहिकता र आर्थिक समानताका लागि मार्क्सवादी चिन्तनको सान्दर्भिकता देखिन्छ, जसले 'राजनीतिक स्वतन्त्रता' भन्दा माथि 'आर्थिक स्वतन्त्रता'लाई राख्दछ।

२. मार्क्सवादी शासन व्यवस्था: यदि प्रजातन्त्र भनेको केवल पाँच वर्षमा एक पटक छाप लगाउनु मात्रै हो भने, त्यो अधुरो हुन्छ। मार्क्सवादले प्रजातन्त्रलाई संसदको घेराभित्र मात्र सीमित नराखी कारखाना, खेतबारी र भान्सासम्म पुऱ्याउनुपर्ने पैरवी गर्दछ। उदारवादी व्यवस्थाका सीमाहरूलाई तोड्दै मार्क्सवादी चिन्तनको अधिनायकत्व मार्फत सामाजिक न्यायको उच्चतम चिन्तन पुऱ्याउनुपर्ने पैरवी चिन्तनको आधार यस्तो छ:

यो काल मार्क्स र फ्रेडरिक एंगेल्सका सिद्धान्तहरूमा आधारित एउटा सामाजिक-राजनीतिक र आर्थिक अवधारणा हो, जसले वर्गविहीन समाजको परिकल्पना गर्दछ। यसले उत्पादनका साधनहरू (कारखाना, जमिन, स्रोत) मा निजी स्वामित्वको सट्टा सामूहिक स्वामित्वको बकालत गर्छ। यसमा अर्थतन्त्रलाई बजारको भरमा नछोडी राज्यद्वारा नियन्त्रित योजनामार्फत सञ्चालन गरिन्छ। मार्क्सका अनुसार, पुँजीवादी र श्रमिक वर्गबीचको संघर्षबाट क्रान्ति हुन्छ र त्यसपछि 'सर्वहारा वर्गको अधिनायकत्व' स्थापना हुन्छ। यहाँ वितरणको सिद्धान्त 'क्षमता अनुसारको काम र आवश्यकता अनुसारको माम' भन्ने हुन्छ। यसले स्वास्थ्य, शिक्षा र आवासलाई सुविधा

मात्र नभई मौलिक अधिकारका रूपमा स्थापित गर्ने जोड दिन्छ। मार्क्सका अनुसार समाजको विकास द्वन्द्वात्मक भौतिकवाद 'का आधारमा हुन्छ। कुनै पनि अवस्था भित्रको विरोधले नयाँ अवस्था सिर्जना गर्छ। उनले 'अतिरिक्त मूल्य'को सिद्धान्तमार्फत पुँजीवादी शोषणको व्याख्या गरेका छन्, जहाँ मजदुरले सिर्जना गरेको मूल्यको ठूलो हिस्सा पुँजीपतिले नाफाका रूपमा लिन्छ।

जोसिम र असरहरू: नेपालमा हाल निजी क्षेत्रको उपस्थिति बलियो छ। पुँजीवादी हाँचामा रहेको निजी स्वामित्वलाई पूर्ण रूपमा राष्ट्रियकरण गर्नु आर्थिक र कानुनी रूपमा ठूलो चुनौती छ। नेपालले बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक लोकतान्त्रिक प्रणाली अपनाएको छ, जुन शासकीय मार्क्सवादको विरुद्ध जस्तो देखिन्छ। कम्युनिष्ट नेताहरू यसलाई 'नेपाली माटो सुहाउँदो' व्यवस्था भनेर व्याख्या गर्छन्। नेपालको अर्थतन्त्र वैदेशिक सहायता र रैमटयान्त्रमा निर्भर छ। विश्वव्यापी पुँजीवादी बजारसँग जोडिएको अवस्थामा पूर्ण रूपमा स्वाधीन र मार्क्सवादी अर्थतन्त्र निर्माण गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धमा असर पर्न सक्ने जोसिम रहन्छ।

३. नेपाली शासन व्यवस्था र सुशासन: मार्क्सवादले सत्तालाई सर्वहारा वर्गको हितमा प्रयोग गर्ने हतियार मान्छ, तर त्यही सत्ता जब 'अपारदर्शी' हुन्छ, तब त्यो भ्रष्टाचारको परिणाम सृष्टि गर्छ। ट्रांसपरेन्सी इन्टरनेशनलका अनुसार सुशासन भनेको सार्वजनिक स्रोत र शक्तिलाई व्यक्तित्व स्वार्थभन्दा माथि उठेर जनहित, पारदर्शिता र जवाफदेहिताका साथ परिचालन गर्नु हो।

नेपाली शासन व्यवस्था हाल प्रजातान्त्रिक र मार्क्सवादी विशेषताहरूको मिश्रणका रूपमा विकसित भएको छ। एकातिर, संविधानले बहुदलीय प्रतिस्पर्धा, मानव अधिकार र कानुनी शासनलाई सुनिश्चित गरेको छ भने अर्कोतिर सामाजिक न्याय, समाजवाद उन्मुख अर्थतन्त्र र राज्यको कल्याणकारी भूमिकालाई आत्मसात गरेको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षामा राज्यको सक्रिय हस्तक्षेपको परिकल्पना गरिएको छ। निष्कर्षमा, नेपालको शासन व्यवस्था कागजमा 'समाजवाद उन्मुख' भए पनि व्यवहारमा 'विचौलीयामुखी' छ। जससम्म शासकहरूको प्रवृत्तिमा सुधार आउँदैन र सुशासनको प्रत्याभूति हुँदैन, तबसम्म जुनसुकै तन्त्र आए पनि आम जनताको जीवनस्तरमा परिवर्तन आउन कठिन देखिन्छ। त्यसर्थ सुशासन नै नेपालको लागि सबै भन्दा ठूलो शासकीय व्यवस्था हो।

बुधबारे बालसाहित्य

यो स्तम्भमा हामी विद्यार्थीको परिचय, विद्यार्थीका रचना, घरमा अभिभावक र बालबालिका अध्ययन गर्दै गरेको तस्वीर, अन्तरवार्ता समावेश गर्नेछौं। आशा छ हामीले विद्यार्थीलाई प्रेरित गर्न सकारात्मक योगदान गर्न

बालबालिकालाई मैत्रीपूर्ण वातावरणमा पढन, लेख्न सिकाउन अभिभावक जिम्मेवार बनीं।

सामाजिक रेडियो रेडियो विकास

... बाँकी पृष्ठ ३ मा

सीता वादी भुप्रा खोलामा संघर्ष गर्दै थिइन्, सिंहदरबार पुगिन्

हुने नाफावाटे वादी समुदायका केही बालबालिकालाई पढ्न मद्दत गर्दै आएको छिन् ।

यस उद्यमले उनलाई आर्थिक रूपमा सक्षम बनाउनुका साथै अन्य महिलाका लागि पनि रोजगारी सिर्जना गर्ने अवसर प्रदान गर्‍यो । साना उद्यममाफत महिलाहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउने उनको प्रयास समाजका लागि उदाहरणीय बनेको छ । उनले देशका निम्न क्षेत्रका वादी र विपन्न समुदायका महिलाहरूलाई स्वरोजगारमूलक तालिमसमेत दिँदै आएको छिन् । उनीहरूले उत्पादन गरेका सामग्रीहरू देश, विदेशमा समेत विक्री-वितरण गर्छिन् । सुन्दर सहज नेपाल नामक संस्था सञ्चालन गर्दै आएको उनले वादी समुदायका बालबालिकालाई पढ्न मद्दत गर्दै आएको छिन् ।

सुर्खेत : बालेन सरकारकी नवनिर्वाचिता महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्री सीता वादी शुरुकार दिउँसो मन्त्रालयमा आयोजित पदभार ग्रहण कार्यक्रममा एकात्मिक भूमिका निभान्ने पदभार लगेर उनका आँखा भरिए, अनुहार मलिन भयो । केहीवेरपछि सन्ध्यासम्मै उनका आँखा भरिए, अनुहार मलिन भयो । केहीवेरपछि सन्ध्यासम्मै उनका आँखा भरिए, अनुहार मलिन भयो ।

आवश्यकता गाँस, बास र कपासको सुनिश्चितता गरिदिन भन्दै सडकमा चर्को आवाज उठाउने सीताको कोटमा देशका महिला, बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकको भविष्य बोक्ने जिम्मेवारी प्राप्त भएको छ । वादी समुदायका अग्रवाहहरूले सीता मन्त्री बन्नुलाई मात्रै ऐतिहासिक उपलब्धिका रूपमा मानेका छन् । 'पहिलो पटक संघीय सरकारमा हाम्रो समुदायको प्रतिनिधित्व भएको छ । यो हामी सबैका लागि गर्व र सम्मानको विषय बनेको छ,' वादी समुदायका अग्रवाह हिममत वादी भन्छन् ।

१२ वर्षको उमेरमा उनी पढ्नका लागि घरपरिवार छाडेर काठमाडौं गइन् । उनी सँगै सोही वस्तीका अन्य बालबालिकाहरू पनि साथमा थिए । उक्त संस्थाले पढ्ने व्यवस्था मिलाइदियो । त्यही संस्थामै बसेर बढिन् । १० कक्षा सम्पन्न सीताले सोही संस्थाको कार्यालयमै काम सुरु गरिन् । त्यहीवाटै स्नातकोत्तर पढाइ सकेपछि भने बाहिरका कामहरू गर्दै स्वतन्त्र रूपमा बस्न थालिन् ।

लामो समय वादी समुदायले चरम गरिबी, अभाव, सामाजिक विभेद, तिरस्कार र घृणा भोग्यो । आफ्नो सम्मानजनक जीवन बाँच्नका लागि विभिन्न कालखण्डमा चरणबद्ध आन्दोलन गर्‍यो । शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी र भूमि व्यवस्थाको माग गर्दै २०६२ मा देशभर आन्दोलन गर्‍यो । तर सरकारले सुनेन । २०६४ मा त्यस्तै अर्को महत्त्वपूर्ण आन्दोलन भयो । वादी समुदायले यस पटक इतिहासमै पहिलो पटक राष्ट्रिय कार्यकर्ता केन्द्रित आन्दोलन गरे । माइतीघर र सिंहदरबार अगाडि ४८ दिन अर्धनमन प्रदर्शन गरेपछि सरकारले उनीहरूको कुरा सुन्यो ।

बहिष्करण र अपमानपूर्ण बाल्यकाल कर्णालीको राजधानी वीरेन्द्रनगर बजार क्षेत्रबाट १० किलोमिटर पूर्व लागेपछि भेटिन्छ, भुप्रा खोला । वीरेन्द्रनगर नगरपालिकाको-११ नम्बर वडामा पर्ने यो खोला किनारमा लस्करे छन्, १३५ घरपरिवार वादी समुदाय । यो खोला किनारमा मान्छेहरू बस्न थालेको चार दशक बित्यो । ४० को दशकमा दैलेख, सुर्खेत, सल्यान लगायतका क्षेत्रबाट आएका वादी समुदायका केही व्यक्तिहरूले बसालेको बस्ती हो, यो । भुप्रा खोला बस्ती नामले परिचित यो ठाउँले नयाँ नाम पाएको छ, 'नयाँ गाउँ' ।

यस समुदायका महिलाहरू यौन पेसा अंगाल्छन् भन्ने धारणा रहेछ, उनले भनिन्, 'तर हाम्रो समुदायको पहिचान त्यो थिएन । त्यसलाई चिन्ने हामीले ठूलो संघर्ष गर्नुपर्‍यो ।' जात व्यवस्थाले गाँजेको हाम्रो सामाजिक संरचनामा देशमा पूँजी बोरैको हातमा केन्द्रित छ । राजनीति शक्तिशालीकै वरिपरि घुम्छ भन्ने मान्यता अहिले चिरेको उनले बताइन् । 'घलत समुदाय भित्र पनि पछाडि पारिएको एक महिला, अर्क वादी समुदायकी छोरी, आज मन्त्री बन्नु मेरा लागि ठूलो कुरा हो । अवसर र चुनौती दुवै हो,' उनले भनिन् ।

वादी समुदायले शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, जग्गा-जमिन र सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउनुपर्ने मागसहित सिंहदरबार अगाडि अर्धनमन प्रदर्शन गरेको १८ वर्षपछि वादी समुदायले सिंहदरबार भित्र प्रवेश पाएको छ । सीतालाई दलित महिला क्लस्टरबाट राख्नपास्ने सामान्य पातक प्रणालीमाफत प्रतिनिधिसभा सदस्य बनाएर संसदा पुग्नुको थियो । २०५२ सालमा सुर्खेतको वीरेन्द्रनगर-११ भुप्रा खोलामा जन्मिएकी उनी दलित र महिला अधिकारकर्मी हुन् ।

त्योपछि उनीहरूले सामाजिक, आर्थिक लगायतका थुप्रै समस्याको सामना गर्दै आएका छन् । यही समुदायबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सीता अब देशको पृथ्वी पशुसंरक्षण केन्द्र सिंहदरबारमा देखिने छिन् । सीताले बाल्यकालमा गरिबी, जातीय विभेद र बहिष्कार भोगिन् । अपमान सहिन् । गरिबीलाई निर्यात र अपमानलाई सामान्य व्यवहार मानेर हुर्किइन् । उमेर बढ्दै जाँदा समाज र जात व्यवस्थाबारे बुझ्न थालिन् । र, उत्पीडनमा परेको वादी समुदायको हक, अधिकारका लागि पटक-पटक गरिएका आन्दोलनको नेतृत्व गरिन् ।

सोत : अनलाइनखबर, यज्ञ खत्री ।

स्थायी सरकार बन्दा गदगद निजी क्षेत्र

उनको भनाइ छ । हिजो राजनीतिक अस्थिरता भयो, लगानीको वातावरण नभएको अवस्था हो, कुनै पनि उद्योगका लागि आवश्यक कच्चापदार्थ बोर्डरबाट सजिलैसँग ल्याउन सकिँए पनि अनावश्यक फन्कटका कारण उत्पादन लागत बढ्ने समस्या समाधान हुनुपर्छ, उनले भने, 'आफैले उत्पादन गरेर बस्तु तथा सेवा बजारसम्म पुऱ्याउदा आउने बाधा धेरै छन्, ती हट्नुपर्छ ।' स्वदेशी उद्यम-व्यवसाय बचाउन सीमा क्षेत्रलाई प्रभावकारी नियमन गर्नुपर्ने बताउने उनी अबको पाँच वर्ष एउटै सरकार हुँदा लगानी स्वाभाविक रूपमा बढ्नेमा ढुक्का छन् । अहिलेको सरकारबाट हरेक युवा उद्यमी लगानी विस्तार गर्ने वातावरण बन्नेमा आशावादी छन् । उद्यमीका मर्म बुझ्नेको व्यक्ति अर्थमन्त्री भएकाले पनि निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्नेमा आफू ढुक्का भएको उनले सुनाए । नेपालका गरेर प्रधानमन्त्री बालेन साह नेतृत्वको सरकारप्रति समर्थन र विश्वास रहेको बताउँदै सीजी हस्पिटालिटी ग्लोबलका पञ्चव निर्देशक एवं कार्यकारी अधिकृत राहुल चौधरीले स्थायी राजनीतिक वातावरणमा लगानी बढ्ने बताए ।

काठमाडौं : जे नजी आन्दोलनबाट डराएको निजी क्षेत्र शुरुकारको नयाँ सरकार गठनपछि एकाएक हौसिएको छ । स्थायी सरकार अभावका कारण लगानीमैत्री वातावरण अभाव भएलेको निजी क्षेत्र राजनीतिक स्थायित्वको संकेतले सकारात्मक देखिएको हो । नयाँ सरकारको गठनसँगै उद्यमीहरू लगानी बढ्ने तथा सरकारले पनि सोही अनुसार तालमेल गरेर अर्थ बढ्ने अपेक्षा राखेका छन् । नवनिर्वात अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम बाल्ले पनि निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरेर अर्थ बढ्ने बताइसकेका छन् ।

उनले निजी क्षेत्रको मनोबल बलियो बनाउने गरी काम गर्नुपर्ने जिम्मेवारी आफूलाई आएको बताएका छन् । यसले पनि उद्यमी व्यवसायीलाई सकारात्मक बनाएको छ । साथै, उनले उद्योगी-व्यवसायीलाई दुःख दिने पुराना कानून खारेज गर्ने बताएका बाल्ले भने, 'निजी क्षेत्रलाई विश्वास लिएर अर्थ बढ्नका लागि सरकारले आवश्यक वातावरण बनाउनुपर्छ । उद्योगी व्यवसायीलाई निरुत्साहित

गर्ने राज्यका केही संरचना समेत खारेज गरिने उनले बताए । नवनिर्वात अर्थमन्त्री बाल्ले साह नै ४० वर्षभन्दा कम उमेरका भएकाले आफूहरू धेरै उत्साहित भएको नेप्लिज योड आन्टरप्रेनर फोरम अध्यक्ष सुदीप घिमिरेले बताए । युवाले नेतृत्व गरेको सरकारले आगामी दिन युवाले नेतृत्व लिएका व्यवसायी संस्थाहरूको पनि सल्लाह, सुझाव लिने उनको अपेक्षा छ । 'युवा उद्यमीहरूको संघसंगठनलाई प्रोत्साहन गरिनुपर्छ,' घिमिरेले भने, 'नीति निर्माण तहमा युवाहरूलाई पनि समावेश गराइनुपर्छ, सबैभन्दा ठूलो आशा-अपेक्षा नै यही छ ।' उद्योग-व्यवसायका लागि बाधा बनेका केही ऐन खारेज गर्ने विषय निकै स्वागतयोग्य रहेको घिमिरेको भनाइ छ । 'स्थायी सरकार बनेको हुनाले युवा उद्यमीमा विश्वास, भरोसा, आशा गर्ने वातावरण विकास भएको छ,' उनले भने, 'यसले आगामी दिनमा देशले लय लिने तथा अर्थतन्त्र सबल हुने मागदर्शन गर्ने छ ।'

सरकारले व्यवसायीहरूको क्षेत्र

ओली पक्राउको विरोधमा मकवानपुरमा एमालेको प्रदर्शन

खोजेको आरोप लगाउनुभएको छ । नेकपा एमालेले लोकतन्त्र, राष्ट्रियता र संविधान रक्षाको निमित्त सरकार विरुद्ध खबरदारी गरिरहने लामाले स्पष्ट पार्नुभयो ।

सामुदायिक रेडियो, रेडियो निकास ९३.४ मेगाहर्ट्ज सुनौ र सुनाओ

वितरक चाहियो

समृद्ध समाज राष्ट्रिय दैनिकका लागि हेटौडा बजार क्षेत्रमा पत्रिका वितरणका लागि वितरक आवश्यक भएकोले तपसील बमोजिमको काम गर्न इच्छुक व्यक्तिले सम्पर्क गर्नुहुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

पद : पत्रिका वितरक । संख्या : ३ (तीन) जना । काम गर्नुपर्ने समय : बिहान ६ बजेदेखि ८ बजेसम्म । पारिश्रमिक : संस्थाको नियमानुसार । प्राथमिकता : अनुभवी, साइडक भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

हेटौडा रिफरेन्स ल्याबोरेटरी ELISA, CLIA तथा फुलि एटोमेटेड मिसिनद्वारा रगतको स्पेसल जाँचहरू गरिन्छ । Papyctology साथै रगत, दिसा, पिसाब, पिप कल्चर समेत गरिन्छ । (HRL) सञ्चालनको द्योत अघिल्लै हाम्रो सेवामा विरवास अर्ग सेवा गर्ने अवसर दिनुहुने सम्पूर्ण सेवाग्राहीप्रति आभारसहित अब प्रत्येक महिनाको दोश्रो शनिवार सुगर जाँच निशुल्क र चौथो शनिवार शाइरहड जन्मदिना ५० प्रतिशत छुट हुने सहर्ष जानकारी गराउँदछौं । थप जानकारीको लागि HRL हेटौडा-१, भित्तुनापथ सम्पर्क फोन नं.: ०५७-५२०४५७

वास्तु किन चाहिन्छ ?

Scientific & Modern तरिकाबाट वास्तु गर्न चाहनुहुन्छ ? पन्ध्रतल सन्तुलित राख्न, वास्तुदोषबाट हुने हानी, नोक्सानीबाट जोगिन, घर/जग्गाबाट लाभ/हानी थाहा पाउन, गृहस्थी जीवन सन्तुलन राख्न, वास्तु धरको मेरुदण्ड हो, यसले पञ्चतत्व (अग्नी, आकास, जल, वायु र पृथ्वी) सन्तुलन गर्दछ । वैदिक वास्तुमा आधारित रहेर Scientific & Modern Vastu गराउँदा, बनी सकेको धरको तौडफोड नगरिकन वास्तुदोष निवारण गर्न सकिन्छ । तपाईंको जन्म मिति र मोबाईल नम्बरबाट शुभ अंक निकाल्न र अंकको प्रभावबाट सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन चाहनुहुन्छ भने हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

बालबालिकालाई मैत्रीपूर्ण वातावरणमा पढ्न लेख्न

बुधबारे बालसाहित्य यो स्तम्भमा हामी विद्यार्थीको परिचय, विद्यार्थीका रचना, घरमा अभिभावक र बालबालिका अध्ययन गर्दै गरेको तस्वीर, अन्तरवार्ता समावेश गर्नेछौं । आशा छ हामीले विद्यार्थीलाई प्रेरित गर्न सकारात्मक योगदान गर्न सकिनेछौं ।

बालबालिकालाई मैत्रीपूर्ण वातावरणमा पढ्न, लेख्न सिकाउन अभिभावक जिम्मेवार बनीं ।

सामुदायिक रेडियो रेडियो निकास

